

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200684
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619200684.1

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. G., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom u matky, dieťa matky: M. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, U., t. č. H. XXXX/XX, U. a otca: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, U., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, S. W., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha, aby súd zveril maloleté dieťa Q. G., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že maloletý Q. pochádza z jej mimomanželského vzťahu s otcom dieťaťa. Keďže s otcom maloletého nežili v spoločnej domácnosti a ona sa už starala o ďalšie dve deti, dohodli sa, že bude maloletý Q. zverený do jeho starostlivosti. Na základe uvedeného Okresný súd Topoľčany rozsudkom sp. zn. 11P/43/2014 zo dňa 06.05.2014 zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť výživné v sume 30% zo sumy životného minima. Matka ďalej uviedla, že ona a otec maloletého bývajú v jednom meste neďaleko od seba, so synom sa pravidelne stretáva, tiež otcovi niekedy pomáhala so starostlivosťou o syna. Otec maloletého dieťaťa sa však dopustil trestného činu krádeže, bol uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Otec sa v podmienke dopustil opakovane priestupku a súd mu nariadil vykonať trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. V súčasnosti sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody R. od 15.01.2019, kde by mal byť do 15.09.2019. Maloletý sa preto nachádza v jej domácnosti, kde má vytvorené všetky podmienky pre svoj zdravý vývin. Matka uviedla, že je zdravá a o syna sa dokáže postarať.

2. Z pripojeného spisu sp. zn. 11P/43/2014 bolo zistené, že Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 11P/43/2014-29 zo dňa 06.05.2014 zveril maloletého Q. do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť na maloletého tzv. minimálne výživné. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.05.2014.

3. Z lustrácie v evidencii ZVJS zo dňa 18.03.2019 vyplýva, že otec maloletého dieťaťa si v Ústave na výkon trestu odňatia slobody R. vykonáva trest odňatia slobody od 15.01.2019 do 15.09.2019 na základe rozhodnutia Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/30/2016.

4. Trestným rozkazom č. k. 1T/30/2016 zo dňa 19.09.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.10.2016, bol otec maloletého uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 18 mesiacov.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

17. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/34/2013-387 zo dňa 9. júla 2013).

18. Matka odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia tým, že otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a starostlivosť o maloleté dieťa tak fakticky zabezpečuje ona. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariadovať neodkladné opatrenie. Vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, napríklad ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí. Maloletý Q. v súčasnosti býva v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá sa o neho stará a zabezpečuje jeho potreby. Otec sa t. č. nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody R. T., starostlivosť matky o maloleté dieťa ním narúšaná nie je (opak preukázaný nebol) a aj matka v návrhu uviedla, že otec maloletého dieťaťa sa z objektívneho dôvodu momentálne nemôže podieľať na jeho výchove. Na základe nateraz zisteného skutkového stavu preto súd nemal osvedčenú bezodkladnú potrebu upraviť pomery maloletého dieťaťa (zverením do osobnej starostlivosti jednému z rodičov). Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému dieťaťu, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Súd preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

19. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

20. Nakoľko v prípade zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné hovoriť o úspechu navrhovateľa v konaní a zároveň takéto uznesenie súd nedoručuje iným účastníkom konania, mal súd za to, že v zmysle ustanovenia čl. 3 ods. 2 CMP, keď zákon takúto situáciu nerieši, nie je zmysluplné a účelné rozhodovať o nároku na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).